T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/1
KARAR NO : 2019/55
KARAR TR : 28/01/2019

ÖZET: Davacıların murisinin paydaşı olduğu ve 2981 sayılı yasa uyarınca yapılan uygulama sonucunda yola terk edilen taşınmaz bedelinin ödenmesi istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği.

K A R A R

Davacı : 1-B. K. 2-M. K. 3-Ş. İ.
Vekilleri : Av. K. G. Av. S. Y.
Davalı : Sultangazi Belediye Başkanlığı
Vekilleri : Av. Ç. A. Av. O. A. Av. N. Ş. Av. M. K.

O L A Y : Davacılar vekili dilekçesinde özetle; davacıların murisinin paydaşı olduğu, İstanbul İli, Sultangazi İlçesi, Uzuncaova Mahallesi, kadastral 2 pafta, 71 parsel sayılı taşınmazın bulunduğu alanda 1989 yılında yapılan ıslah imar planı uygulaması sonucu davacıların murisinin payının tamamının yolda kalması nedeniyle bedelsiz olarak terkin edildiği, davacılar tarafından bedel ödenmeksizin taşınmaza fiilen ve hukuken el atıldığından bahisle kamulaştırmasız el atma nedeniyle fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla 5.000,00 TL'nin yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili, idari karar işlemden kaynaklanan zararın tazmini taleplerinin idare mahkemelerinde açılacak tam yargı davası ile talep edilmesi gerektiğini ileri sürerek görev itirazında bulunmuştur.

GAZİOSMANPAŞA 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ 23.03.2018 tarihli ön inceleme duruşmasında verdiği ve E:2017/684 sayılı ara kara ile yargı yolu itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilinin idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolundaki süresi içerisinde verdiği dilekçe üzerine, dava dosyasının örneği Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un 3290 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile değişik 10. maddesinin (b) bendinde, "Üzerinde imar mevzuatına aykırı olarak toplu binalar inşa edilmiş hisseli veya özel parselasyona dayalı arsa veya arazilerde, kişilerin hisse miktarları ve fiili kullanma durumları dikkate alınarak valilik veya belediyelerin talebi üzerine: 1. Henüz kadastrosu yapılmamış yerlerde, kadastro müdürlüklerince bu Kanunda belirtilenmülkiyet tespitine dair hükümler de uygulanarak, 2. Kadastrosu veya tapulaması tamamlanmış yerlerde ise bu Kanunla verilen yetkiler kadastro müdürlüklerince kullanılarak, Islah imar planlarının yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın: onayların alınmasına ve ilanların yapılmasına (askı ilanları hariç), komisyonların kurulmasına lüzum kalmaksızın 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri veya 766 sayılı Tapulama Kanunu hükümlerine göre hak sahipleri tespit veya yeniden tayin edilerek adlarına tescil edilir. Bu tespit sırasında özel parselasyon planında görülen veya hisseli satışlar sonucu fiilen oluşan yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha vs hizmetlere ayrılan yerler ile bunlara ilişkin hisseler bedelsiz olarak resen tapudan terkin; okul, ibadet yeri ve benzer kamu hizmetlerine ayrılan yerler ise, bedelsiz olarak ilgili idareler adına tespit ve tescil edilir. ...

(c) bendinde, "İmar mevzuatına aykırı bina yapılmış, hisseli arsa ve araziler veya özel parselasyona dayalı arazilerde, imar adası veya parseli olabilecek büyüklükteki alanlarda, binalı veya binasız arsa ve arazileri birbirleriyle, yol fazlalarıyla veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerle birleştirmeye bunları yeniden ada ve parsellere ayırmaya, yapıları yeniden doğan imar ada veya parseli içinde kalanları yapı sahiplerine, yapı olmayanları diğer hisse sahiplerine müstakil veya hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre vermeye, bunlar adına tescil ettirmeye ve tescil işlemi dışında kalanların hisselerini 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa göre tespit edilecek bedeli peşin ödenmek veya parsel sahipleri aleyhine kanuni ipotek tesis edilerek, tapu sicilinden terkin ettirmeye belediye veya valilikler resen yetkilidir."

Hükümleri yer almıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde, "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacıların murisinin paydaşı olduğu, İstanbul İli, Sultangazi İlçesi, Uzuncaova Mahallesi, kadastral 2 pafta, 71 parsel sayılı taşınmazın bulunduğu alanda 1989 yılında yapılan ıslah imar planı uygulaması sonucu davacıların murisinin payının tamamının yolda kalması nedeniyle bedelsiz olarak terkin edildiği, davacılar tarafından bedel ödenmeksizin taşınmaza fiilen ve hukuken el atıldığından bahisle kamulaştırmasız el atma nedeniyle anılan taşınmaz bedelinin tahsili istemiyle dava açıldığı, davalı idare tarafından ise, eski 71 sayılı kadastral parselin 1989 yılına kadar ıslah imar planı dahilinde olduğu, 1989 yılında Bakırköy Belediye Başkanlığınca yapılan ıslah imar planı uygulamasıyla imar parsellerine dönüştüğü, bu kapsamda parselde davacıların murisi olan Burhan Kelekçi

adına kayıtlı 1023/8000 payın tamamının yolda kalması nedeniyle 2981 sayılı Yasa uyarınca 2942 sayılı Yasanın 35. maddesine göre bedelsiz olarak terkin edildiği, imar uygulamasından kaynaklı bir idari işlemin söz konusu olması nedeniyle fiilen ve hukuken el atmanın bulunmadığının öne sürüldüğü anlaşılmaktadır.

Bu durumda, uyuşmazlığın, davacıların murisinin paydaşı olduğu taşınmaza ilişkin olarak 2981 sayılı yasa uyarınca yapılan uygulama sonucunda yola terk edilen taşınmazın bedelinin ödenmemesinden kaynaklandığı sonucuna varıldığından, idarece kamu gücü kullanılarak, tek yanlı biçimde yapılan uygulama sonucunda uğranılan zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında imar mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 28/01/2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, davalı yönünden 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların murisinin paydaşı olduğu taşınmaza ilişkin olarak 2981 sayılı yasa uyarınca yapılan uygulama sonucunda yola terk edilen taşınmaz bedelinin ödenmesi istemiyle açılmıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun "İmar mevzuatı uygulanan veya özel parselasyon yapılan yerler" başlıklı 35. maddesinde: İmar mevzuatı gereğince düzenlemeye tabi tutulan parsellerden düzenleme ortaklık payı karşılığı olarak bir defaya mahsus alınan yol, yeşil saha ve bunun gibi kamu hizmet ve tesislerine ayrılan yerlerle, özel parselasyon sonunda malikinin muvafakatı ile kamu hizmet ve tesisleri için ayrılmış bulunan yerler için eski malikleri tarafından mülkiyet iddiasında bulunulamaz ve karşılığı istenemez"

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. maddesinde, "İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakati aranmaksızın, birbirleri ile yol fazlaları ile kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir"

2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un 3290 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile değişik 10. maddesinin (b) bendinde, "Üzerinde imar mevzuatına aykırı olarak toplu binalar inşa edilmiş hisseli veya özel parselasyona dayalı arsa veya arazilerde, kişilerin hisse miktarları ve fiili kullanma durumları dikkate alınarak valilik veya belediyelerin talebi üzerine: 1. Henüz kadastrosu yapılmamış yerlerde, kadastro müdürlüklerince bu Kanunda belirtilen mülkiyet tespitine dair hükümler de uygulanarak, 2. Kadastrosu veya tapulaması tamamlanmış yerlerde ise bu Kanunla verilen yetkiler kadastro müdürlüklerince kullanılarak, Islah imar planlarının yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın: onayların alınmasına ve ilanların yapılmasına (askı ilanları hariç), komisyonların kurulmasına lüzum kalmaksızın 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri veya 766 sayılı Tapulama Kanunu hükümlerine göre hak sahipleri tespit veya yeniden tayin edilerek adlarına tescil edilir. Bu tespit sırasında özel parselasyon planında görülen veya hisseli satışlar sonucu fiilen oluşan yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha vs hizmetlere ayrılan yerler ile bunlara ilişkin hisseler bedelsiz olarak resen tapudan terkin; okul, ibadet yeri ve benzer kamu hizmetlerine ayrılan yerler ise, bedelsiz olarak ilgili idareler adına tespit ve tescil edilir"; (c) bendinde, "İmar mevzuatına aykırı bina yapılmış, hisseli arsa ve araziler veya özel parselasyona dayalı arazilerde, imar adası veya parseli olabilecek büyüklükteki alanlarda, binalı veya binasız arsa ve arazileri birbirleriyle, yol fazlalarıyla veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerle birleştirmeye bunları yeniden ada ve parsellere ayırmaya, yapıları yeniden doğan imar ada veya parseli içinde kalanları yapı sahiplerine, yapı olmayanları diğer hisse sahiplerine müstakil veya hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre vermeye, bunlar adına tescil ettirmeye ve tescil işlemi dışında kalanların hisselerini 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa göre tespit edilecek bedeli peşin ödenmek veya parsel sahipleri aleyhine kanuni ipotek tesis edilerek, tapu sicilinden terkin ettirmeye belediye veya valilikler resen yetkilidir…"

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1. fıkrasında " (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Ana.Mah.nin 21/9/1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000 - 4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."

Hükümleri yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacıların murisinin paydaşı olduğu, İstanbul İli, Sultangazi İlçesi, Uzuncaova

Mahallesi, kadastral 2 pafta, 71 parsel sayılı taşınmazın bulunduğu alanda 1989 yılında yapılan ıslah imar planı uygulaması sonucu davacıların murisinin payının tamamının yolda kalması nedeniyle bedelsiz olarak terkin edildiği, davacılar tarafından bedel ödenmeksizin taşınmaza fiilen ve hukuken el atıldığından bahisle kamulaştırmasız el atma nedeniyle anılan taşınmaz bedelinin tahsili istemiyle dava açıldığı, davalı idare tarafından ise, eski 71 sayılı kadastral parselin 1989 yılına kadar ıslah imar planı dahilinde olduğu, 1989 yılında Bakırköy Belediye Başkanlığınca yapılan ıslah imar planı uygulamasıyla imar parsellerine dönüştüğü, bu kapsamda parselde davacıların murisi adına kayıtlı 1023/8000 payın tamamının yolda kalması nedeniyle 2981 sayılı Yasa uyarınca 2942 sayılı Yasanın 35. maddesine göre bedelsiz olarak terkin edildiği, imar uygulamasından kaynaklı bir idari işlemin söz konusu olması nedeniyle fiilen ve hukuken el atmanın bulunmadığının öne sürüldüğü anlaşılmaktadır.

Buna göre, uyuşmazlığın, davacıların murisinin uygulama öncesinde hak sahibi olduğu paya ilişkin ıslah imar planı uygulaması sonucunda yaptığı bedelsiz terkinin yukarıda yazılan mevzuata uygun olup olmadığının ve bu işlem nedeniyle davacıların zararlarının bulunup bulunmadığının tespitine ilişkin bulunduğu; uyuşmazlığın 2942, 2981 ve 3194 sayılı Yasalar uyarınca tesis edilen işlemden kaynaklandığı açıktır.

Bu durumda, idarece kamu gücü kullanılarak, resen ve tek yanlı biçimde tesis edilen uygulama işlemlerinden kaynaklanan zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında imar mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Gaziosmanpaşa 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin, davalı vekilinin görev itirazının reddine dair 23.03.2018 gün ve E:2017/684 esas sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç **:** Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Gaziosmanpaşa 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin, davalı vekilinin görev itirazının reddine dair 23.03.2018 gün ve E:2017/684 esas sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 28/01/2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ